

CÍMKE

Oktatási
Minisztérium

ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS

Javítókulcs

Olvasás-szövegértés

10.
ÉVFOLYAM

ÉRTÉKELÉSI KÖZPONT

2004

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A 2004-es tavaszi vizsgálat célja a tanulók olvasási-szövegértési képességének felmérése. A tavalyihoz hasonlóan, az idén is melléktük a *Javítókulcsot*, amely a tesztekben található tanulói válaszok egységes és objektív értékeléséhez nyújt segítséget.

1. A felmérésben kétféle feladatot használunk a tanulók szövegértésének mérésére. Az egyik típus a **feleletválasztós** forma, amelyben a tanulóknak négy megadott válaszból kell kiválasztaniuk azt, amely szerintük a legjobb válasz a feladatra. Ezeknél a feladatoknál a tanulói válaszokat számítógépes adatbevitellel rögzítjük, **Önnek ezeket a válaszokat a feladatlapokban nem kell értékelnie.**
2. A másik kérdéstípus a **szöveges választ igénylő nyílt végű** feladat. Ezeknél a feladatoknál a tanulóknak le kell írniuk a kérdésre adott válaszukat. A tanulók feladatokra adott válaszainak értékelését, javítását a *Javítókulcs* alapján kell végezni. Önnek a tanulói válaszokat az útmutatóban lefektetett irányelvek alapján kell feldolgoznia. Csak az objektív elvek alapján történő munka révén érhető el, hogy a tanulói válaszokat az ország minden egyes iskolájában egyformán értékeljük.

Az egyes feladatokra adott lehetséges válaszok értékelésének szempontjait minden feladat esetében pontosan meghatároztuk.

A nyílt végű, szöveges választ kívánó feladatok értékeléséhez ún. **kódokat** adtunk meg. Ezen kódok használata a későbbi adatbevitel és az iskolai adatfeldolgozás szempontjából nagy jelentőséggel bír.

Az Önök későbbi munkáját könnyíti meg, ha el tudják különíteni egymástól azokat az eseteket, amikor a tanuló a szöveg és a kérdés alapos megértéséről tett tanúbizonyságot és kimerítő választ adott, szemben azokkal, akik a szöveget és a kérdést csak részlegesen értették meg, s akiknek a válasza kevésbé kimerítő.

Szintén könnyebbséget jelent majd Önnek az eredmények összehasonlításakor, ha el tudja különíteni egymástól azokat az eseteket, amikor egy tanuló rosszul válaszolt, vagy tipikus rossz választ adott, vagy éppenséggel hozzá sem fogott egy kérdés megválaszolásához.

A *Javítókulcsban* minden egyes feladat egy fejléccel kezdődik, amely tartalmazza a feladat A) illetve B) füzetbeli sorszámát, valamint a feladat címét.

Ezután következik a kódleírás, amelyben megtaláljuk

- az adható kódokat;
- az egyes kódokhoz tartozó feltételek pontos körének meghatározását;

A *Javítókulcsban* szereplő példaválaszok a feladatok tesztelése során ténylegesen előfordult tanulói válaszok.

I. A KÓDOLÁS SZABÁLYAI

A HELYES VÁLASZOK JELÖLÉSE

1-es és 2-es kód: A helyes válaszokat (ahogy azt majd a kódkönyv mutatja) többnyire 1-es vagy 2-es kóddal jelöljük. Ezek a kódok egyfajta rangsort is jelölnek. Egy olyan kérdés esetében például, amikor a válasz a szöveg egy részletére vonatkozik, és a kérdés szövegmagyarázatot is követel a tanulótól, ott a szöveg szintjén maradó válasz az 1-es kódot kapja, az a válasz azonban, amelyik a szöveg szintjétől elrugaszkodva bonyolultabb összefüggések felismerését is tükrözi, a 2-es kódot kapja. A helyes válaszok esetében a választható kódok a megértés mélységétől vagy a feladat megkívánta szöveges kifejtettség terjedelmétől függenek. A kódkönyv tartalmazza mindazokat az információkat, amelyek alapján Önnek el kell döntenie, hogy az adott tanulói válasz hányas kódot érdemel.

A ROSSZ VÁLASZOK JELÖLÉSE

0-s kód: A 0-s kóddal jelölt válaszok mögött a szöveg vagy feladat meg nem értése vagy egy bizonytalan válaszadási kísérlet áll. 0-s kódot adunk a tanulónak abban az esetben is, ha felismerjük, hogy a tanuló egyszerűen megismételte a feltett kérdést.

6-os kód: Néhány feladatnál 6-os kód is szerepel, amely a tipikusan rossz válasz kódja. Ezt olyan válaszoknál alkalmazzuk, amelyek egyfajta tipikusan hibás gondolatmenetet tükröznek, és a feladatok előzetes bemérése során gyakran találoztunk ezzel a hibával.

SPECIÁLIS JELÖLÉSEK

7-es kód: Minden mérés esetében elkerülhetetlen, hogy akadjon egy-két tesztfüzet, amely a fűzés vagy a nyomdai munkálatok közben sérül. A 7-es kód a nyomdahiba következtében megoldhatatlan feladatokat jelöli.

9-es kód: Ez a kód a **Nincs válasz** nevet kapta a *Javítókulcsban*. Olyan esetekben alkalmazható, amikor a válaszkísérletnek nyoma sem látható, a tanuló üresen hagyta a válasz helyét.

Amennyiben olyan tanulói válasszal találkozik, amelynek kódolása Ön szerint nem dönthető el egyértelműen, kérjük, küldje el azt a választ honlapunkra. (<http://ek.mobtech.hu>)

II. AZ ÖN ÁLTAL ADOTT KÓD JELÖLÉSE

Kérjük, hogy az Ön által adott kódot a feladat mellett szereplő üresen hagyott négyzetbe írja be.

1. feladat **Ebek Öröme**

OB04104

Mi az Ebek Öröme?

Kutyaeledel.

Az Ön által adott kód.

→ **1**

Választható kódok.

0 1 7 9

III. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Helyesírás és nyelvtan:

- A helyesírási és nyelvtani hibákat ne vegye figyelembe, kivéve azokat az eseteket, amikor ezek a hibák jelentősen elhomályosítják a jelentést, vagy ha ezt külön jelezzük. Ez a teszt nem az írásbeli kifejezőképességet méri fel.

Az elvárttól eltérő formában megadott válasz:

- Ezekben az esetekben a javítást végző tanárnak kell eldöntenie, hogy a tanuló megértette-e a kérdés lényegét, és tanújelét adta-e annak, hogy rendelkezik a válaszhoz szükséges tudással. Például, ha a feladat azt kéri a tanulótól, hogy „karikázza be az igen vagy a nem választ”, elfogadhatónak ítéljük, ha a tanuló leírja a válaszában az „igen” és a „nem” szavakat.

„A” FÜZET OLVASÁS 1. RÉSZ / „B” FÜZET OLVASÁS 2. RÉSZ**AZ INDIÁNOKRÓL****1/78. FELADAT: AZ INDIÁNOKRÓL**

Sorolj fel négy olyan dolgot, amelyet ezek az indiánok fából készítenek!

1-es kód: A tanuló azonosít és megnevez az alábbi információk közül négyet. Amennyiben a tanuló a vártnál több információt is megnevez, az első négyet értékeljük.

- épületeik/házaik
- kard
- karperec
- hússütő nyárs
- kések
- pajta
- vágóeszközök

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz. Az alábbi tárgyak nem elfogadhatóak: *öv, ágy, pohár, borotva, lándzsa, csónak, páncélzat, maszk, íj.*

- kard, pajta, páncélzat, karperec, épületek (Az első négy elemet értékeljük, és a harmadik helytelen.)

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

2/79. FELADAT: AZ INDIÁNOKRÓL

Körülbelül hányan lakhatnak együtt egy-egy épületben?

1-es kód: A tanuló azonosítja és megnevezi a kért információt.

- Két-háromszázan.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

3/80. FELADAT: AZ INDIÁNOKRÓL

Írd le az általuk fogyasztott ital tulajdonságait! Legalább három tulajdonságot említs!

1-es kód: A tanuló visszakeres és megnevez az alábbi információk közül hármat. Amennyiben a tanuló a vártnál több információt is megnevez, az első hármat értékeljük.

- gyökérből készül
- olyan színű, mint a rosé
- langyosan isszák
- két vagy három napig tartható el
- kissé csípős
- nem részegítő
- kellemes
- a gyomornak jó
- fűszeres

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz. Az alábbi tulajdonságok nem elfogadhatóak: *édes, kissé émelyítő ízű, színre rozsszerű, hozzá kell szokni, alkoholmentes.*

- Édes, csípős, gyökerekből készül, kellemes.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

4/81. FELADAT: AZ INDIÁNOKRÓL

Mivel táplálkoznak? Említs három dolgot!

1-es kód: A tanuló megtalálja és megnevezi az alábbi információkat:

- hal
- vadhús
- korianderhez hasonló fehér pép / cukorban eltett korianderhez hasonló fehér pép / fehér pép

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Kés, nyárs, cukorban lévő fehér pép.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

5/82. FELADAT: AZ INDIÁNOKRÓL

Mi a munkamegosztás alapja?

Helyes válasz: B

6/83. FELADAT: AZ INDIÁNOKRÓL

Honnan származnak az elbeszélő információi az indiánokról?

Helyes válasz: D

AZ INDIÁNOKRÓL

7/84. FELADAT: GYÜLEKEZŐ FELLEGEK

Hány éves a hollók főnöke?

Helyes válasz: C

8/85. FELADAT: GYÜLEKEZŐ FELLEGEK

Szerinted ki a vezér a törpék között?

Helyes válasz: B

9/86. FELADAT: GYÜLEKEZŐ FELLEGEK

Hozz egy-egy példát a holló által közölt jó és rossz hírre! Magyarázd meg, miért jó, illetve rossz az adott hír!

1-es kód: A tanuló értelmezi az idevonatkozó részt, leír egy pozitív hírt, ÉS magyarázza ítéletét.

- Jó: Smaug meghalt – a kincs az övék lehet.
- Jó: Smaug halott, mert így a törpéknek nem kell félni, övék a kincs, biztonságban térhetnek vissza termeikbe.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Jó: Smaug - mert meghalt a sárkány.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

1-es kód: A tanuló értelmezi az idevonatkozó részt, leír egy negatív hírt, ÉS magyarázza ítéletét.

- Rossz: Sokan követelnek részt a kincsből – harcolniuk/osztzkodniuk kell.
- Rossz: Egy csapat tündér úton van, nekik is a törpék kincse kell, harcot akarnak.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Rossz: Sokan mások gyülekeznek feléjük, akik a kincsüket akarják. *(Nincs magyarázat.)*

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

10/87. FELADAT: GYÜLEKEZŐ FELLEGEK

Jogosnak tartod a Tavi-emberek részesedését a kincsből? Válaszodat a szövegre támaszkodva indokold!

1-es kód:: A tanuló értékeli a szöveg idevonatkozó részletét az adott szempont alapján, ÉS indokolja válaszát.

- Igen, mert ők a törpék miatt szenvedtek.
- Nem, mert a sárkány a törpéktől vette el a kincset.
- Igen, mert ők is ott élnek, és csak akkor lesz béke, ha ők is kapnak a kincsből.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Igen, mert ők is megérdemlik.
- Nem, mert a törpék voltak ott előbb.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

11/88. FELADAT: GYÜLEKEZŐ FELLEGEK

Hol és hogyan halt meg Smaug?

1-es kód: A tanuló visszakeresi és megadja a kért információt: lelőtték Esgarothban.

- Esgarothban egy Bard nevű íjász lelőtte.
- Esgarothban a csatában lelőtték.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Egy csatában, amit Esgaroth lakosaival vívott.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

12/89. FELADAT: GYÜLEKEZŐ FELLEGEK

Hány törpe volt jelen a beszélgetésnél?

Helyes válasz: B

13/90. FELADAT: GYÜLEKEZŐ FELLEGEK

Milyen megoldási módot javasol burkoltan a holló a törpéknek? Egyetértesz-e vele? Indokold a választ!

1-es kód: A tanuló értelmezi és értékeli az idevonatkozó szövegrészt, leírja ítéletét, és indokolja azt.

- Azt javasolja, hogy osztozkodjanak a kincsen. Igen, egyetértek, csak így lehet béke.
- Békés megoldást javasol, nem értek egyet, ők találták meg elsőnek a kincset, így az övék.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Ne bízzanak Tóváros urában, hanem inkább Bardban. *(Ez nem javaslat a megoldási módra, hanem tanács.)*
- Békés megoldást javasol, egyetértek, csak így lesz béke.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

KÁRTYATRÜKKÖK GYEREKEKNEK

14/91. FELADAT: KÁRTYATRÜKKÖK GYEREKEKNEK

Az első kártyatrükk esetében összesen hányszor kell megismételned a következő cselekvéssort: kézbe fogva a kis paklit, felülről alulra teszel egymás után három lapot, majd az asztalon levő három csomó tetejébe egyet-egyed?

Helyes válasz: C

15/92. FELADAT: KÁRTYATRÜKKÖK GYEREKEKNEK

Hány lapos kártyapaklit kell használni a trükkök elvégzéséhez?

1-es kód: A tanuló visszakeresi és megadja a kért információt.

- 32 laposat

6-os kód: Tipikus rossz válasz.

- 52

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

16/93. FELADAT: KÁRTYATRÜKKÖK GYEREKEKNEK

Miben hasonlít és miben különbözik egymástól a két kártyatrükk?

Helyes válasz: A

17/94. FELADAT: KÁRTYATRÜKKÖK GYEREKEKNEK

A második trükkben hány nézőt von be a játékba a bűvész?

Helyes válasz: C

18/95. FELADAT: KÁRTYATRÜKKÖK GYEREKEKNEK

Általában miért csinálunk kártyatrükköket?

Helyes válasz: D

19/96. FELADAT: KÁRTYATRÜKKÖK GYEREKEKNEK

Hány ász van egy pakliban?

1-es kód: A tanuló visszakeresi és megadja a kért információt.

- Négy

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

20/97. FELADAT: KÁRTYATRÜKKÖK GYEREKEKNEK

Miért működik ez a két trükk?

Helyes válasz: B

AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

21/98. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

Mit jelentenek az E-számok? Húzd alá a szövegből az idevonatkozó mondatot!

1-es kód: A tanuló visszakeresi és aláhúzza a kért mondatot. További részletek aláhúzása 0-s kódot ér.

- Az E-számok az Európai Unióban használt egyezményes jelek az élelmiszerekben használt adalékanyagokról.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

22/99. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

Sorolj fel három adalékanyag-típust a cikk segítségével!

1-es kód: A tanuló visszakeres és megnevez hármat az alábbiak közül. Amennyiben a tanuló a vártnál több információt is megnevez, az első hármat értékeljük.

- színezékek
- tartósítószer
- antioxidánsok
- sűrítőanyagok
- savanyúságszabályozók
- ízfokozók
- édesítők
- enzimek
- pektinek

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- E102, E104, E110.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

23/100. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

Jelöld a joghurt gyümölcsstartalmára vonatkozó helyes állítást! A joghurt gyümölcstartalékai olyan gyümölcs-„csinálmányok”,

Helyes válasz: D

24/101. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

Vajon felsorolta-e a cikk valamennyi E-szám kódját? Miért?

1-es kód: A tanuló nemmel válaszol, ÉS utal arra, hogy sok E-szám van, helyszűke miatt nem lehet mindet felsorolni.

- Nem, mert csupán a legfontosabbak megemlítését tette lehetővé a cikk terjedelme és jellege.
- Nem, helyszűke miatt.
- Nem, mert sok van.
- Nem, mert nagyon sok E-szám van.
- Túl sok van belőlük.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Nem, mert nem törekedett a teljességre.
- Nem, mert nem mindegyik okoz súlyos problémát.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

25/102. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

Segíti-e a cikk azokat, akik további információkat szeretnének megtudni az adalékok élettani hatásáról? Válaszodat indokold!

1-es kód: A tanuló igennel válaszol, és indoklásában utal a kiadványra.

- Igen, megjelöli egy hasznos kiadvány címét.
- Igen, megjelöli egy hasznos kiadvány címét, és ismerteti röviden a tartalmát, illetve példákat hoz belőle. Címe: Eledelel-E?
- Igen, ajánlott irodalom van a végén.
- Igen, megad más forrást is.
- Igen, mert utal az Eledelel-E kiadványra.
- „Eledelel-E” című könyv.
- Igen, további információkhoz is útmutatást nyújt.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Igen, mert felvilágosít az adalékok összetételével kapcsolatban.
- Segíti, mert sokat leír az adalékanyagokról.
- Igen, mert nem mindig vagyunk tisztában azzal, hogy mit eszünk.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

26/103. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

A cikk írója szerint mi következhet abból, ha valaki rendszeresen zacskós levest eszik, és nap mint nap nagyobb mennyiségű kólát fogyaszt hosszú időn keresztül?

Helyes válasz: D

27/104. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

A szöveg és saját tapasztalataid alapján jelöld, melyik tanács HELYTELEN!

Helyes válasz: C

28/105. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

Hogyan értelmezhető az egyik alcím rendhagyó írásmódja? „Mi is E-Z?”

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a kérdésben található elemeket, és kifejti a címben rejlő szójátékot.

- A cikk az E-számokról szól, a kötőjeles írásmód kiemeli az E betűt, mintha az adalékok titka a mutatószóban is benne rejtené.
- Szójáték, az adalékanyagokra utal.
- Az adalékanyagokra utal az E.
- Ez egy frappáns cím, az E-adalékanyagokra utal.
- Az EZ szó és a tartalom keveredése.
- A cím a cikk tartalmára utal, mikor az EZ-t szétbontja E és Z-re.
- Az „ez” szó kötőjellel való írása az E-számokra utal.
- EZ-névmásként szerepel, de az E-számokat is jelöli.
- Az E-Z azt jelenti, hogy annyi a mesterséges anyag, hogy E-Z-ig sorolhatnánk.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Európai Unióból használt egyezményes jele.
- Szójáték.
- Betűjáték.
- Az E adalékanyagokról kérdezi, hogy mik is ezek valójában.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

29/106. FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

Elképzelhetőnek tartod-e, hogy egy sok kólát fogyasztó gyermek csonttöréseinek (néhány év alatt több törés) az élelmiszerek adalékanyagai állhatnak a háttérben. Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: A tanuló a szituációt a szöveg alapján értelmezi, véleményt formál, és utal a kóla és a csontritkulás, illetve a Ca-felvétel kapcsolatára.

- Elképzelhető, mert a kóla sok foszforsót (E338-341) tartalmaz, mely csontritkuláshoz vezethet, és a csontritkulásban szenvedők csontja könnyebben törik.
- Igen, csökkenti a Ca-felvételt, ezáltal nő a csontritkulás veszélye.
- Igen, mert a foszforsó megakadályozza a Ca-felvételt.
- Igen, mert a kóla csontritkulást okozhat.
- Igen, mert csontritkulást okoznak.
- Igen, mert az adalékok nem engedik beépülni a Ca-ot a csontokba.
- Igen, mivel a kólában túl sok a foszforsó, ez megakadályozza a Ca-felvételt.
- Igen, mert így kevés Ca-ot kap a szervezet.
- A kóla sok foszforsót tartalmaz, ami gátolja a Ca-felvételt, és csontritkulást okoz.
- Nem, mert a csontritkuláson kívül más tényező is szerepet játszik egy csonttörésben.

A 29. FELADAT FOLYTATÁSA A KÖVETKEZŐ OLDALON!!!

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Igen, ha nincs elég Ca a csontokban.
- Igen, mert a kóla kivonja a csontokból a Ca-ot.
- Igen, elgyöngültek a csontjai.
- Igen, mert a kóla sok adalékanyagot tartalmaz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

30./107 FELADAT: AZ E-SZÁMOK REJTÉLYEI

Mit gondolsz, az élelmiszerek alkotórészeit miért a „receptúra szerinti csökkenő sorrendben” tüntetik fel a csomagoláson? Röviden válaszolj!

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a kifejezést, és helyesen következtet arra, hogy a logikus felsorolás segíti a tájékozódást.

- Azért, mert így segítik a tájékozódást.
- Megtudjuk a fontossági sorrendet.
- Megtudjuk az alkotók arányát.
- A hangsúly a főbb összetevőkön van, így ezek vannak elől.
- Mert így logikus mennyiség szerint.
- Átláthatóság miatt.
- Fontos tudni, hogy mit tartalmaz nagy mennyiségben az adott étel.
- Hogy lehessen követni, miből mennyi van az ételben.
- Hogy először lássuk, amiből a legtöbb van.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Ez a szabvány.
- Jó tudni, melyek a legkárosabb alkotórészek.
- Mert így eladhatóbb a termék.
- Általában minden recepten a legnagyobb mennyiségűtől a kisebb felé tüntetik fel a hozzávalókat.
- Melyek a legártalmasabbak.
- Mennyiség szerint tüntetik fel. *(Az idézet átfogalmazása.)*

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

RESTAURÁLÁS

31/108. FELADAT: RESTAURÁLÁS

Mit jelent a „szakadó lakk”?

1-es kód: A tanuló utal arra, hogy ez egy olyan lakk, amelynek segítségével a bútor felülete repedezetté tehető.

- Olyan lakkréteg, amely az alá felhordott lakkal kémiai reakcióba lép, és ennek hatására megrepedezik.
- Ennek segítségével elérhetjük, hogy a bútor felülete megrepedezzen.
- Az alá felhordott lakkal kémiai reakcióba lép, és ennek hatására megrepedezik.
- Száradás közben felrepedezik.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Berepedezik a lakk.
- A lakk száradásából következik. Minél kevésbé szárad meg, annál töredezetebb.
- Ennek segítségével elérhetjük, hogy a bútor megrepedezzen. *(Pontatlan válasz.)*
- Felújító lakkozás, „fiatalabbá tesz”.
- Repedezik a bútorról.
- Olyan lakkot, melyet ha felviszünk a bútorra, antik hatásúvá varázsoljuk azt.
- Minél kevésbé száradt meg, annál nagyobb mértékben repedezik fel a lakk.
- Rossz minőségű.
- Egy javító anyag, amely száradás közben felrepedezik, és védi a bútort, a repedések kijavítására szolgál.
- Ha felvisszük a bútorra, repedést csinál rajta.
- Ez a lakk kémia reakcióba lép a fával, és megrepedezik a fa.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

32/109. FELADAT: RESTAURÁLÁS

Mi a félolaj, és mi a szerepe a munkálatokban?

Helyes válasz: B

33/110. FELADAT: RESTAURÁLÁS

A munkafolyamat első három fázisa szorosabban összetartozik. Jelöld azt az állítást, amely az első három fázissal kapcsolatban HELYTELEN!

Helyes válasz: D

34/111. FELADAT: RESTAURÁLÁS

Érdemes-e belekezdenünk a barnászöld lakkréteg felvitelébe, ha összesen három szabad óránk van? Válaszodat indokold!

1-es kód: A tanuló helyesen következtet a megfelelő szövegrész alapján, ÉS utal a száradáshoz szükséges időtartamra.

- Mivel a tájékoztató szerint kb. 5 óra száradás után fel kell hordani a szakadó lakkot ahhoz, hogy az megrepedezzen, ezért a barnászöld lakkréteg túlszáradása miatt vagy sikertelen lenne a „restaurálási” kísérletünk, vagy a barnászöld lakkréteggel újra kellene próbálkozni.
- Nem, mert a barnászöld lakknak mintegy 5 órára van szüksége a száradáshoz, és utána kell felvinni a szakadó lakkot.
- Nem, mivel 5 óra száradási idő kell a szakadó lakk felvitele előtt.
- Nem igazán, mert az első 3 lépés után 5 órát kell várni a száradásra.
- Nem, mivel a barnászöld lakknak 5 óra kell minimum, plusz a többi.
- Nem, mert 5 órán át kell hagynunk, és utána rá kell vinni a szakadó lakkot.
- Igen, ha azt a 3 órát fel tudjuk bontani a festési és a száradási idő utáni részre. *(Elfogadható, mert a kérdés nem említi, hogy a három szabad óra milyen felosztásban áll rendelkezésünkre.)*
- Nem, mert 5 óra száradási idő kell neki.
- Szerintem nem, én kivárnék egy olyan helyzetet, hogy legyen elég szabadidő, mert szerintem jó betartani a használati utasítást.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Attól függ, mennyi idő egy festés munkaidőtartama.
- Szerintem nem érdemes, mert több idő kell hozzá, és nem tudnánk befejezni.
- Nem, mert ha még nem tűnik el a régi szín, akkor még egyszer le kell festeni.
- Nem, mert 5 óra a száradási idő, azután meg még csomó mindent kell vele csinálni. De ha csak a barnászöld lakkréteg felületére van 3 óránk, abba bele lehet kezdeni, mert azt 3 óra alatt meg lehet csinálni. *(Zavaros, pontatlan.)*
- Igen, mert annak 5 órát kell száradnia, csak utána kenhető le szakadó lakkal.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

35/112. FELADAT: RESTAURÁLÁS

Eredményes lehetne-e munkánk akkor is, ha a munkafolyamatból kihagynánk az 5. fázist? Válaszodat néhány szóval, röviden indokold!

1-es kód: A tanuló a megfelelő szövegrészlet alapján következtet, ÉS pozitív vagy negatív ítéletét a szövegre támaszkodva indokolja.

- Igen, mert a díszítések koptatása nem tartozik a lényeges munkafázisok közé.
- Nem, mert az eredmény nem lesz „hiteles”.
- Igen is, meg nem is, mert öregített hatást érünk el a díszek koptatása nélkül is, de kevésbé jó az eredmény.
- Nem, mert ott látszódik legjobban a kopottság.
- Igen, mert nem minden bútordarabnál van feltétlenül erre szükség, csak szebbé tenni a tárgyat.
- Ki lehet hagyni, mert ez csak azért van, hogy még jobban kihozza a repedezettséget.
- Igen, csak esztétikailag csúnyább lesz a darab.
- Igen, mert ez nem minőségi, inkább esztétikai célokat szolgál.
- A bútor valószínűleg így is öregebbnek hatna, de úgy, mintha sosem használták volna, a kopások hiánya szerintem bántja az ember szemét. *(Implicit módon tartalmazza a „nem” választ.)*

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Végeredményben igen, de akkor nem teljesen néz ki újnak a bútor. *(Nem is akar újnak kinézni.)*
- Eredményes, de a bútor nem lenne mindenhol egységesen szép, mert a kiálló részek kopottabbak lennének. *(Pont ellenkezőleg.)*
- Ki, úgymint szép lehet egy bútor, ha az nincs rajta. *(Túl általános.)*
- Ha nem műértő ismerőseink vannak, akkor igen.
- Igen, mert az 5. fázissal csak fényesebbé tehetjük a bútort.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

„A” FÜZET OLVASÁS 2. RÉSZ / „B” FÜZET OLVASÁS 1. RÉSZ**BEJGELÉS****36/44. FELADAT: BEJGELÉS**

Mi az a bejgele?

1-es kód: A tanuló visszakeresi és megnevezi a kért információt:

- „az anyaországi perec dundi és kerekded leszármazottja”
- Perec.
- Perechez hasonló sós péksütemény.
- Sós perec leszármazottja.
- Anyaországi perec.
- Péksütemény.
- Sózott péksüti.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Sütemény.
- Péksütemény, valószínűleg bejgli.
- Kalácsféle.
- Ennivaló. *(Túl általános.)*
- Étel. *(Túl általános.)*
- Gyümölcs.
- Anyaországi kerekded leszármazottja.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

37/45. FELADAT: BEJGELÉS

Mi az a téves feltevés, amelynek hibás voltára csak a történet végén derül fény?

1-es kód: A tanuló visszakeresi és megnevezi a kért információt, és utal arra, hogy a vevő azt hitte, az árus állott bejgelét is kínál.

- Az író azt gondolta, hogy az egyik kupac bejgele állott, rossz ízű.
- A bejgelést az író az ellenségének tekintette. (*Implicit módon tartalmazza az író bizalmatlanságát.*)
- Azt hiszi, a bejgelés mindig a régebbit ajánlja neki.
- Azt hiszi, hogy az árus átveri.
- A bejgeleárus rá akarja sózni a régi, állott bejgelét.
- Az egyik kosárban volt csak friss perec.
- Azt hitte, hogy az árus hazudik, be akarja csapni.
- Az, hogy a bejgelés nem a frisset mutatta, és azt akarta rásózni.
- Az, hogy az egyik kosárban friss, a másik kosárban régi bejgelék vannak.

6-os kód: Tipikusan rossz válasz. A tanuló nem a téves feltevést, hanem az azzal szemben álló tényt írja le.

- Az összes bejgele friss volt.
- Az, hogy az árusnál mindkét oszlopban friss bejgele volt.
- Hogy minden bejgele friss volt.
- Az a tény, hogy mindkét oszlop perec friss, és hogy az árus nem akart senkit sem becsapni.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Az író azt hitte magáról, hogy okos, pedig nem is.
- Az, hogy a bejgelés gonosz.
- Az, hogy a bejgelés nagyon ravasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

38/46. FELADAT: BEJGELÉS

Mi a foglalkozása az elbeszélőnek?

Helyes válasz: D

39/47. FELADAT: BEJGELÉS

Gyűjts össze legalább három kifejezést a szövegből arra, milyen formában voltak a bejgelék elhelyezve a kosárban!

1-es kód: A tanuló visszakeres és leír hármat az alábbi információk közül. Amennyiben a tanuló a vártnál több információt is megnevez, az első hármat értékeljük.

- falanx
- halom
- kupac
- torony
- oszlop

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- halom, kupac, fehér törölközőn, oszlop
- falanxban, öreg

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

40/48. FELADAT: BEJGELÉS

A szövegből kiemelt mondatok, mondatrészek közül melyik NEM a bejgeleárusra vonatkozik?

Helyes válasz: C

41/49. FELADAT: BEJGELÉS

Valami elpattant a szerzőben, mert ...

Helyes válasz: D

42/50. FELADAT: BEJGELÉS

Mely tulajdonsága tette ellenszenvenné a bejgelést az író szemében első látásra?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak alapján arra, hogy a bejgelés ravasz arca volt az, ami bizalmatlanságot ébresztett az íróban.

- Ravasz arca. / Ravasz arcú.
- Sunyi ábrázata.
- Két és fél láb magas, ravasz arcú, szelíd ember.
- Az írónak a bejgelés arca „ravasz” volt.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Két és fél láb magas.
- Azt hitte, hogy a rosszat kínálja.
- Nagyon parancsolónak, rásózónak hitte.
- Az, hogy megmutatta, melyik sor az állítólagos friss bejgele.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

43/51. FELADAT: BEJGELÉS

Mely napon derült fény az író tévedésére?

Helyes válasz: D

MAGYAR UTÓNÉVKÖNYV

44/52. FELADAT: MAGYAR UTÓNÉVKÖNYV

Az idézett szöveg a Magyar utónévkönyv bevezető fejezetéből származik. Vajon mi az útmutató célja, miben segíti az olvasót?

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a szöveget, és utal arra, hogy az útmutató segít a tájékozódásban.

- Az útmutató segítséget ad az olvasóknak a könyv használatához.
- Elmagyarázza, hogy az egyes utónevekről szóló rövid írások milyen jellegű információkat tartalmaznak.
- Hogyan tájékozódjunk az utónévkönyvben.
- Hogy tudjuk a névhez tartozó információk jelentését.
- Hogy eligazodjon az olvasó a szótárban, és bizonyos jeleket, rövidítéseket megértsen.
- A névcikkek helyes értelmezése.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Megtudja az utónév igazi jelentését.
- Hogy az olvasó megismerje a nevek eredetét.
- Leírja a könyv tartalmát.
- Segít a névválasztásban.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

45/53 FELADAT: MAGYAR UTÓNÉVKÖNYV

Megtudhatjuk-e a Magyar utónévkönyvből, hogy hogyan becézzünk valakit, és azt, hogy az adott nevet ki tette híressé?

Helyes válasz: C

46/54. FELADAT: MAGYAR UTÓNÉVKÖNYV

Mit jelent a *Lásd még* utalás? Húzd alá a megfelelő szövegrészt!

1-es kód: A tanuló visszakeresi és aláhúzza az alábbi szövegrészt, további részletek aláhúzása 0-s kódot ér.

- Az egymással közvetlen kapcsolatban nem álló, de valamilyen módon mégis összetartozó nevekre *Lásd még* bevezetővel utalunk.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

47/55. FELADAT: MAGYAR UTÓNÉVKÖNYV

Miért nem tekinti a Magyar utónévkönyv a Vajk nevet az első magyar király keresztnevének?

Helyes válasz: D

48/56. FELADAT: MAGYAR UTÓNÉVKÖNYV

Az ismertetett nevek közül három sajátos kapcsolatban áll a Csát utónévvel. Melyik nevekről van szó, s mi az összefüggés lényege?

1-es kód: A tanuló azonosítja a három nevet: Csatád, Csatár, Csató, és megnevezi a közöttük lévő kapcsolatot: a Csát név származékai.

- Csatád, Csatár, Csató. Mindegyik név – mint erre a kézjel utal – azonos eredetű név, a Csát utónév származéka.
- Csatád, Csatár, Csató. Mindegyik eredete a Csát illetve Csat szóra vezethető vissza.
- Csatád, Csatár, Csató: Csát név régi Csat alakjának származékai.
- Csatár: lehet a Csát név származéka. Csatád: Csát alakjának kicsinyítőképzős származéka. Csató: Csát alakjának az ó-kicsinyítőképzős származéka.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Csát, régi magyar utónév.
- Csát, régi magyar utónév, ugyanúgy, mint a Csatád, Csatár, Csató.
- Mindegyik összefügg a Csát szóval.
- Cs-vel kezdődik.
- Csatád, Csatár, Csató: Csát név régi Csat alakjának ó-képzős származékai.
- Csat szó ragozott alakjai.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

49/57. FELADAT: MAGYAR UTÓNÉVKÖNYV

A Csege név ismertetése az útmutatóban felsorolt szempontok közül egyet NEM tartalmaz. Melyik az?

Helyes válasz: D

50/58. FELADAT: MAGYAR UTÓNÉVKÖNYV

A felsorolt utónevek közül melyek eredete kétséges?

Helyes válasz: C

51/59. FELADAT: RÁOLVASÁS

Melyik állítás NEM helyes?

Helyes válasz: B

RÁOLVASÁS**52/60. FELADAT: RÁOLVASÁS**

Hogyan jellemezhető Angelo Rizzoli életpályája?

Helyes válasz: D

53/61. FELADAT: RÁOLVASÁS

Véleményed szerint a cikk szerzője tárgyilagosan mutatja be írása témáját? Néhány szóval indokold válaszodat!

1-es kód: A tanuló értelmezi a szöveget, leírja véleményét az olvasottakról, és a szövegre támaszkodva indokolja választát.

- Igen, csak a két nemzet kulturális érdekei közti különbséget érzékelteti, de nem foglal állást egyik mellett sem.
- Igen, mert sem a francia, sem az olasz lapkiadó vállalatról nem alkot véleményt. Független.
- Igen, szerintem mindenképp, mert mindegyik oldalt (Rizzoli, Flammarion) bemutatja.
- Igen, mert nagyrészt tényadatokat közöl, és mentes a személyes véleménytől.
- Igen, mert semleges maradt mind a 2 oldallal (olasz, francia) szemben.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Kicsit az olasz lapkiadó ellen van, hogy be mer törni a francia piacra.
- Igen, mert nem közöl érzelmeket. *(Hiányos válasz.)*
- Nem, ő is egyetért az elégedetlenkedőkkel.
- Lehetséges.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

54/62. FELADAT: RÁOLVASÁS

Vajon miért Antoine Gallimard véleményét idézte a cégvásárlással kapcsolatban a cikk szerzője?

1-es kód: A tanuló utal arra, hogy Antoine Gallimard a francia könyvkiadás fontos szereplője.

- Mert a három családi tulajdonban lévő francia cég egyikének vezetője.
- Mert őt is üzleti ajánlattal kereste meg a Rizzoli cég.
- Mert nekik is felajánlotta a megvásárlást a Rizzoli cég.
- Mert ő a dédapja által alapított cég vezérigazgatója.
- Mert őt is megkeresték a felvásárlási ajánlattal, amelybe ő nem ment bele.
- Antonionak is van könyvkiadója, és ő meg tudta őrizni függetlenségét. Nagyon befolyásos ember.
- Mert az ő cégét is meg akarta venni, csak ő nem adta el.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Mert véleménye reprezentálja a francia közvéleményt. *(Túl általános.)*
- Mert az negatívumot említett az olasz lapkiadóval kapcsolatban.
- Felidézi a dicső múltat, megpróbál hatni az egyénre.
- Mert tanulságos.
- Felidézi a dicső múltat, megpróbál hatni az egyénre.
- Hogy vonzza a vásárlókat.
- Mert ő is jó nevű volt. *(Hiányos és pontatlan.)*

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

55/63. FELADAT: RÁOLVASÁS

A cikk vastag betűvel szedett bevezető sorai a cikk egészének tartalmából mit emelnek ki?

Helyes válasz: D

56/64. FELADAT: RÁOLVASÁS

Mivel bizonyítja a cikk a következő állítás igazságát: „A lapkiadástól az sem vette el a kedvét (ti. Angelo Rizzoliét), hogy a Mussolini-rezsim két általa indított képes újságot (...) betiltott”? Röviden válaszolj!

1-es kód: A tanuló értelmezi az állítást, és megtalálja a kapcsolatot közte és a szöveg többi része között. Utal arra, hogy Rizzoli újraindította és továbbfejlesztette lapkiadó tevékenységét.

- Az Oggi magazint a második világháború után újból elkezdte kiadni.
- Azzal, hogy semmi nem riasztotta vissza a tervétől.
- Még a háború sem vette el a kedvét, a konkurencia sem zavarta, és előre akart törni.
- A háború után újraindította.
- A világháború után rögtön újjáépítette lapkiadó gyárát, és az egyik letiltott lapját, az Oggit is elkezdte újra kiadni.
- Újjáépíti a földig lerombolt kiadóvállalatát.
- Utána még sok más kiadványt jelentetett meg.
- Hogy újabb és újabb lapokkal jelent meg a piacon.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Tudta, hogy jó újságot ír.
- Bizonyítékokkal.
- Hogy többször újrakezdett. *(Hiányos válasz.)*
- Folytatta más újságok kiadását.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

57/65. FELADAT: RÁOLVASÁS

A cikk adatközléseit figyelembe véve mi következhet a Rizzoli cég részvényenként 78 eurós ajánlatából?

Helyes válasz: C

GYÓGYÍR BAJAINKRA

58/66. FELADAT: GYÓGYÍR BAJAINKRA

Milyen virágfajtákat nevez meg az olvasott szövegrészlet? Sorolj fel hármat!

1-es kód: A tanuló visszakeres és leír az alábbi információk közül hármat. Amennyiben a tanuló a vártnál több információt is megnevez, az első hármat értékeljük.

- viaszmagnólia
- vénusz papucs
- apró szobarózsa
- golgotavirág
- szibériai hóvirág
- szellőrózsa

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- akácós lila, golgotavirág

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

59/67. FELADAT: GYÓGYÍR BAJAINKRA

Jelöld a novellarészletre vonatkozó állítások közül azt, amelyik **HELYTELEN** információt tartalmaz!

Helye válasz: D

60/68. FELADAT: GYÓGYÍR BAJAINKRA

Hogyan, illetve miért jut eszébe Andor úrnak a vermet?

Helyes válasz: B

61/69. FELADAT: GYÓGYÍR BAJAINKRA

Hogyan viszonyul Andor úr a virágokhoz? Válaszodat indokold!

1-es kód: A tanuló következtetést von le a szöveg egyes részleteiből. A válasz utal Andor úr virágszeretetére, és indoklást is tartalmaz.

- Valószínűleg szakértőjük, mindenesetre szereti a virágokat, hiszen szereti a virágboltok illatát (emlékei vannak róla).
- Szereti a virágokat, hiszen ismeri az egyes virágfajták nevét.
- Szereti a virágokat, erre utal, hogy tudja virágzási idejüket.
- Gondolom, szereti és ismeri őket, hiszen olyan csodálattal és lelkesedéssel „beszél” róluk.
- Szereti őket. Mert jó az illatuk és szépek. A föld szagát is szereti, ezért ment be a boltba.
- Szereti őket, a boltban ámulattal szemlélődik.
- Szereti a virágokat, mert mindegyiket figyelmesen megnézi.

6-os kód: Tipikusan rossz válasz. A tanuló válaszában Andor úr megdöbbenését írja le a virágritkaságok láttán.

- Ámulatba esik. Döbbenet tudatosulnak a virágritkaságok, egyik a másik után. Csodálatos látvány számára hihetetlen illatfelhőben.
- Csodálkozóan, meglepődve. Azért, mert ebben az időszakban ezek a virágok nem virágzanak.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Szereti őket, mert szépek.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

62/70. FELADAT: GYÓGYÍR BAJAINKRA

Miért tette a szerző zárójelbe a következő mondatot a szövegben: „Vajon miért mindig a kicsi virágok a legillatosabbak”?

Helyes válasz: D

63/71. FELADAT: GYÓGYÍR BAJAINKRA

Milyen Andor úr közérzete, miután a virágboltban néhány percet eltölt?

Helyes válasz: B

CEBION CSEPPEK

64/72. FELADAT: CEBION CSEPPEK

Sorolj fel négy példát a szövegből arra, hogy mikor van az embernek több C-vitaminra szüksége a megszokottnál!

1-es kód: A tanuló azonosít és leír az alábbi információk közül négyet, amennyiben a tanuló a vártnál több információt is megnevez, az első négyet értékeljük.

- megfázás
- meghűlés
- skorbut
- legyengült állapot
- nehéz fizikai munka
- lábadozás
- sportolás
- terhesség
- szoptatás időszaka
- serdülőkor
- idős kor
- C-vitaminhiányos táplálkozás esete

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- megfázás, sportolás, futás

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

65/73. FELADAT: CEBION CSEPPEK

Mi a gyógyszer forgalmazó cég neve?

1-es kód: A tanuló visszakeresi és leírja a kért információt.

- Merck
- Merck, Németország

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Németország

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

66/74. FELADAT: CEBION CSEPPEK

Állítsd fontossági sorrendbe az alábbi információkat! A számozást kezd a legfontosabbal!

1-es kód: A tanuló sorba rendezi az adott információkat.

A helyes sorrend: 3, 1, 2, 4

6-os kód: Tipikusan rossz válasz: 4, 1, 2, 3.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

67/75. FELADAT: CEBION CSEPPEK

Hogyan értelmeznéd az ismertető következő mondatát: „A felbontott üveg 13 hétig használható fel”?

Helyes válasz: C

68/76. FELADAT: CEBION CSEPPEK

Hogyan folytatnád a mondatot? Mellékhatások a megadott adagokban nem ismertek ...

Helyes válasz: D

69/77. FELADAT: CEBION CSEPPEK

Melyik állítás IGAZ a Cebion cseppek alkalmazására?

Helyes válasz: C

